



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 5/11/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 855/129837

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από βροχοπτώσεις – χαλαζοπτώσεις - ανεμοθύελλες σε καπνοκαλλιέργειες της Π.Ε. Σερρών»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1854/25-9-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Μ. Τζελέπης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τις βροχοπτώσεις-χαλαζοπτώσεις-ανεμοθύελλες που σημειώθηκαν στη διάρκεια της άνοιξης και του καλοκαιριού του 2018 σε καπνοκαλλιέργειες στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Σερρών, σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν αναγγελίες και υποβλήθηκαν δηλώσεις. Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων έχει ολοκληρωθεί. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Αναφορικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς, που έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Διευκρινίζεται ότι κάθε στάδιο της προαναφερθείσας διαδικασίας χρειάζεται και τον ανάλογο χρόνο για να ολοκληρωθεί. Ωστόσο, εφόσον είναι εφικτό, ο Οργανισμός καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα από τη συγκομιδή του προϊόντος και εφόσον έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία του αρχείου ΟΣΔΕ. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι, σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη, οι εκκαθαρίσεις των ζημιών πραγματοποιούνται σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α'160) «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας» στην ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. υπάγονται συγκεκριμένοι φυσικοί κίνδυνοι που μπορεί να προκαλέσουν άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και ειδικότερα:

α) ο παγετός β) το χαλάζι γ) η ανεμοθύελλα δ) η πλημμύρα ε) ο καύσωνας και η ηλιακή ακτινοβολία στ) το χιόνι ζ) οι υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις η) οι κίνδυνοι από τη θάλασσα, καθώς, επίσης, οι ζημιές από αρκούδα, οι ζημιές από αγριογούρουνα στις περιοχές όπου προστατεύονται από τη συνθήκη RAMSAR, καθώς και οι ζημιές που προκαλούνται από άγρια κουνέλια στη φυτική παραγωγή της νήσου Λήμνου.

Σε εφαρμογή των διατάξεων του προαναφερθέντος νόμου, εκδόθηκε ο «Κανονισμός Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής για τον ΕΛ.Γ.Α.», όπως ισχύει σήμερα.

Ως εκ τούτου, ο παραγωγός, με τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και την καταβολή του αντίστοιχου ασφαλιστρού προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαρίζει τις καλλιέργειές του για τους συγκεκριμένους κινδύνους που προαναφέρθηκαν. Επομένως, του καταβάλλονται και οι σχετικές αποζημιώσεις για τυχόν ζημιές που έπληξαν τις καλλιέργειές του από τους εν λόγω κινδύνους.

Σημειώνεται ότι από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε καπνοκαλλιέργειες από τις υπηρεσίες του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Θεσσαλονίκης, στην αρμοδιότητα του οποίου βρίσκεται η ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Σερρών, διαπιστώθηκαν, πέραν των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιών στις εν λόγω καλλιέργειες, οι οποίες, όπως προαναφέρθηκε, εκτιμήθηκαν, και ζημιές από αίτια μη καλυπτόμενα από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α.

Ειδικότερα, σημειώνεται ότι στις εν λόγω καλλιέργειες παρατηρήθηκαν μυκητολογικές προσβολές, οι οποίες, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α.

Ωστόσο, οι ανωτέρω ζημιές (ασθένειες) δύναται να ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ). Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι οι ζημιές που προξενούνται στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων (θεομηνίες, ακραίες δυσμενείς συνθήκες και ασθένειες), εντάσσονται σε προγράμματα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, και ενισχύονται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου να τεκμηριωθεί η σοβαρότητα των ζημιών, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι οι εν λόγω προσβολές έχουν αποκτήσει επιδημικό χαρακτήρα, με αποτέλεσμα να πληγεί μία ευρύτερη περιοχή, σε τέτοιον βαθμό, ώστε να υπάρχει αντίκτυπο στην οικονομία της περιοχής.

Προκειμένου, όμως, να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα πρέπει να ισχύουν τα εξής:

α) Η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) το επόμενο χρονικό διάστημα της συγκομιδής και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Επίσης, θα πρέπει να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης της προσβολής και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, της προσβολής από περονόσπορο και ωίδιο.

β) Να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης (απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη της διαδικασίας).

γ) Τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών.

δ) Να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Διευκρινίζεται ότι για τη σύνταξη του σχετικού φακέλου θα πρέπει να συγκεντρωθούν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία (πόρισμα Επιστημονικής Επιτροπής, επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία, πορίσματα περιφερειακών επιτροπών, τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ την επόμενη χρονιά της ζημιάς κ.λπ.). Μετά τη σχετική επεξεργασία τους και εφόσον βέβαια πληρούνται οι προϋποθέσεις, εθνικές και ενωσιακές, υποβάλλεται ο σχετικός φάκελος στα συναρμόδια Υπουργεία και στην Ε.Ε. για έγκριση.

Πληροφορικά αναφέρεται ότι το Υποκατάστημα του ΕΛ.Γ.Α Θεσσαλονίκης, στην αρμοδιότητα του οποίου βρίσκεται, όπως προαναφέρθηκε, και η Π.Ε. Σερρών, προέβη σε εκτεταμένες επισημάνσεις στα διάφορα στάδια εξέλιξης των καπνοκαλλιεργειών ως προς το μέγεθος της ενδεχόμενης ζημιάς που μπορεί να προκληθεί εξαιτίας των μυκητολογικών προσβολών (περονόσπορος κ.λπ.).

Επιπλέον, σημειώνεται ότι η καταβολή των Κρατικών Ενισχύσεων σκοπό έχει τη συνέχιση της αγροτικής δραστηριότητας των παραγωγών στις γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις που υπέστησαν ζημιές, στηρίζοντας, με τον τρόπο αυτόν, την απώλεια του γεωργικού τους εισοδήματος για το επόμενο χρονικό διάστημα μετά τη ζημιά, έτσι ώστε το γεωργικό τους κεφάλαιο (φυτικό, πάγιο κ.λπ.) να επανέλθει σε παραγωγική δραστηριότητα.

Όσον αφορά στις άμεσες ζημιές που προξενήθηκαν το έτος 2017 στις καλλιέργειες της ευρύτερης περιοχής της Π.Ε. Σερρών από διάφορα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. έχει καταβάλει αποζημιώσεις, ύψους 2.800.000 ευρώ περίπου, στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς που αφορούν στο 90% των αποζημιώσεων. Το υπόλοιπο 10% αναμένεται να δοθεί μετά την αναθεώρηση του προϋπολογισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σημειώνεται ότι η όλη διαδικασία είναι σε εξέλιξη.

Σχετικά με τη χορήγηση de minimis, σημειώνεται ότι, ως προς το γενικό πλαίσιο, ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφορά στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων, καθώς και στην ανάγκη στήριξης των παραγωγών σε περιόδους ειδικών δυσχερειών ή έκτακτων αναγκών.

Σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό, η Ελλάδα για την επταετία 2014-2020 μπορεί να χορηγήσει κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), οι οποίες να μην ξεπερνούν το ποσό των 109.260.000 ευρώ. Επισημαίνεται ότι το ύψος της ενίσχυσης ανά ενιαία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 15.000,00 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.

Για το πλαίσιο χορήγησης κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), σύμφωνα με τον προαναφερθέντα Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1408/2013, απαιτείται:

- α) η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αναγνώριση της ανάγκης χορήγησης της εν λόγω ενίσχυσης και
- β) ο καθορισμός του πεδίου εφαρμογής και ο υπολογισμός του συνολικού ποσού που θα χορηγηθεί.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Τζελέπη